

MĚSÍČNÍK EU AKTUALIT

EU Office / Knowledge Centre | Listopad 2018 | 182

Jednotný trh a investice v Evropské unii: Vize a perspektivy

Víceletý finanční rámec EU 2021-2027 a „smart“ public investment

Automotive: State of Play 2018

Obsah

Události v EU:	Dohoda o brexitu je téměř připravena	strana 2
Brusel Inside:	Jednotný trh a investice v Evropské unii: Vize a perspektivy	strana 5
Drobnohled:	Víceletý finanční rámec EU 2021-2027 a „smart“ public investment	strana 6
Hlavní téma:	Automotive: State of Play 2018	strana 7
EU Seriál:	Jednotný trh po roce 2020	strana 11

EKONOMICKÉ A STRATEGICKÉ ANALÝZY

David Navrátil

hlavní ekonom České spořitelny
+420 224 995 439, dnavratil@csas.cz

Petr Zahradník

+420 956 765 213, pzahradnik@csas.cz

EU OFFICE / KNOWLEDGE CENTRE

Tomáš Kozelský

+420 956 718 013, tkozelsky@csas.cz

Tereza Hrtúsová

+420 956 718 012, thrtusova@csas.cz

Radek Novák

+420 956 718 015, radeknovak@csas.cz

Česká spořitelna, a.s.

Budějovická 1518/13b

140 00 Praha 4

EU_office@csas.cz

<http://www.csas.cz/eu>

Sledujte nás na Twitteru:

ReSearch

Česká spořitelna

@Research_sporka

Obsahovými partnery Měsíčníku EU aktualit jsou

Zastoupení Evropské komise v ČR a portál EurActiv.cz

Informace o evropské politice
v češtině

www.euractiv.cz

Milí čtenáři,

v uplynulých dnech jsme si připomínali hned dva historicky významné milníky. Z národního hlediska významné 100. výročí od chvíle, kdy jsme se vymanili z područí Rakousko-Uherska, a vzniklo samostatné Československo. Prvního listopadového dne zároveň uplynulo 25 let od začátku platnosti Maastrichtské smlouvy, která dala evropským integračním snahám název Evropská unie. Stanoveny byly také tři hlavní pilíře, v rámci nichž chtěly členské státy posilovat vzájemnou spolupráci – Evropské společenství, Společná zahraniční a bezpečnostní politika a Policejní a justiční spolupráce v trestních věcech. Smlouva byla ještě několikrát pozměněna, přičemž s každou změnou byly posilovány pravomoci Unie a jejích institucí.

O tom by nyní mohlo vyprávět Polsko, které musí dle rozhodnutí Soudního dvora EU zastavit penzionování soudců Nejvyššího soudu, kterým byl v rámci reformy snížen věk pro odchod do důchodu ze 70 na 65 let. Polská vláda důvod reformy nedokázala vysvětlit a Evropská komise ji považuje za neslučitelnou s právem EU a oslabující zásadu nezávislosti soudnictví.

Tak trochu za „rebelii“ se dá označit také plán italské vlády na rozpočet pro rok 2019 se schodkem 2,4 % HDP. Itálie je totiž druhou nejvíce zadluženou členskou zemí - dluh přesahuje 130 % HDP. Komise tento plán zamítla a zemi vyzvala, aby předložila návrh nový. V opačném případě jí hrozí pokuta. Vláda však své rozpočtové plány měnit nehodlá a je přesvědčena, že se stanou návodem k hospodářskému oživení Unie...

O správnosti svého plánu byli přesvědčeni také zastánci brexitu. A co by teď někteří obyvatelé Spojeného království dali za druhou šanci své rozhodnutí změnit. Dohoda o vystoupení ještě stále není hotova a zemi hrozí, že Unii opustí bez ní. Premiérka Mayová sice uvedla, že je 95 % dohody sjednáno, překážkou však zůstává neřešitelné, a sice hranice mezi Severním Irskem a Irskem. Čas běží a „poslední“ možností pro uzavření dohody v tomto roce je zasedání Evropské rady 13. - 14. prosince.

Fakt „že nic netrvá věčně“, by měli přijmout také příjemci evropských dotací. S rostoucí hospodářskou úrovní České republiky bude alokace prostředků na kohezní politiku klesat. Na řadu tedy přicházejí finanční nástroje, se kterými bychom se měli naučit lépe pracovat. Jaké přinášejí příležitosti, vám ve svém příspěvku přiblíží Petr Procházka z České bankovní asociace.

Letošní rok je výročním také pro jednotný trh EU, který je nedílnou součástí evropské integrace už 25 let a čítá na půl miliardy občanů a 24 milionů společností. Svou představu o jeho budoucím směřování a posilování vám na straně 5 popisuje kolega Petr Zahradník. Na straně 11 se pak dozvíte, jak si jej představuje Komise po roce 2020.

Nezpochybnitelným důkazem přínosu naší přítomnosti na jednotném trhu EU je fakt, že se Česká republika stala jednou ze světových automobilových velmocí. V roce 2017 jsme vyrobili nejvyšší počet motorových vozidel v historii a ve výrobě osobních automobilů na obyvatele zaujímáme 2. místo. Naší pozici a vývoji v oblasti automotive jsme nyní věnovali hlavní téma.

„Ani jako jedinci, ani jako národy nejsme tu jen proto, abychom naplňovali své účely sobecké. Národ, který by žil jen pro sebe, byl by stejně ubohý jako člověk, který by žil jen pro sebe. Bez víry v ideje a ideály je život jedinců i národů jenom živořením.“ T. G. Masaryk

Příjemné čtení,

Tereza

Události v EU

Britská premiérka Theresa Mayová 22. října potvrdila poslancům parlamentu, že dohoda o podmínkách odchodu Británie z Evropské unie je i s protokoly z 95 procent hotová. - Soudní dvůr dal ve sporu s Polskem za pravdu Komisi. - Itálii hrozí pokuta od EU pokud nezmění plány svého rozpočtu. - Česká republika se rozhodla přistoupit k fiskálnímu paktu.

BREXIT

Dohoda o brexitu je téměř připravena

Britská premiérka Theresa Mayová 22. října potvrdila poslancům parlamentu, že dohoda o podmínkách odchodu Británie z Evropské unie je i s protokoly z **95 procent hotová**. Shody bylo dosaženo se Španělskem nad otázkou Gibraltaru, které je britským zámořským územím, a s Kyprem ohledně britských vojenských základů. **Nadále ale přetrvává neshoda na tom, jak zajistit, aby po brexitu nevznikla mezi Severním Irskem, které je součástí Spojeného království, a Irskou republikou, které zůstává v EU, běžná hranice.**

Mayová kromě toho naznačila, že Londýn by mohl žádat o krátké prodloužení přechodného období, které má usnadnit důsledky brexitu do doby, než budou dojednány budoucí vztahy.

Premiérka vyzvala vzdorovité poslance, aby ji podpořili v závěrečné a zároveň nejobtížnější fázi jednání s Bruslem. Poté, co na unijním summitu dohoda opět nebyla dojednána, snažila se premiérka utišit vášně mezi zákonodárci. Její strategii přitom kritizují jak ti euroskeptičtí, tak i podporovatelé zachování co nejtěsnějších vztahů s EU.

Británie má z EU odejít už příští rok 29. března, ale celkovou „rozvodovou dohodu“ nelze uzavřít kvůli dlouhotrvajícímu sporu o takzvanou pojistku, která by zajistila „měkkou“ neboli nyní snadno prostupnou severoirsko-irskou hranici i v případě, že nebude včas dohodnuta podoba budoucích obchodních vztahů mezi Británií a EU.

Mayová naznačila poslancům britského parlamentu, že je v zájmu odblokování jednání ochotna prodloužit přechodné období, po které by nadále platilo status-quo, i za prosinec 2020, který dosud navrhovala. To ale ještě víc popudilo její odpůrce v Konzervativní straně.

Mayová zákonodárcům rovněž potvrdila, že **vláda nepodporuje konání druhého referenda.**

<https://euractiv.cz/section/brexit/news/dohoda-o-brexitu-je-z-95-procent-hotova-budoucnost-irskych-hranic-mezivyreseny-otazkami-neni/>

<https://www.gov.uk/government/speeches/pms-statement-on-european-council-22-october-2018>

POLITIKA

Soudní dvůr dal ve sporu s Polskem za pravdu Komisi

Polsko musí zastavit nucené penzionování soudců Nejvyššího soudu. Takový předběžný příkaz vydal 19. října Soudní dvůr EU, který projednává žalobu Evropské komise vůči Varšavě ohledně sporné reformy soudnictví. Unijní nařízení má být uplatněno i zpětně vůči těm soudcům polské nejvyšší soudní instance, které již postihla nová opatření snižující věk odchodu do důchodu.

V rámci reformy Nejvyššího soudu byl soudcům snížen věk odchodu do důchodu ze 70 na 65 let. Pokud chce soudce i po dosažení této věkové hranice v práci pokračovat, musí o to požádat a také musí doložit, že je k tomu zdravotně způsobilý. **Polský prezident Andrzej Duda si navíc vyhradil právo rozhodovat o tom, kterým soudcům výjimku povolí.**

Tímto předběžným opatřením vyhověl Soudní dvůr EU žádosti Komise, aby až do konečného verdiktu k polské reformě bylo pozastaveno uplatňování zákonů, které se týkají snížení důchodového věku soudců Nejvyššího soudu. Soudci, na které se nová pravidla vztahují, mají pokračovat v práci za stejných podmínek, jako před přijetím zákona.

Komise se na Soudní dvůr obrátila po několika měsících bezvýsledného dialogu s polskou vládou, která podle ní nedokázala přesvědčivě vysvětlit důvod reformy. „Evropská komise se nadále domnívá, že polský zákon o Nejvyšším soudu je neslučitelný s právem Unie, protože oslabuje zásadu nezávislosti soudnictví, včetně zásady neodvolatelnosti soudců. Polsko tak neplní své povinnosti podle čl. 19 odst. 1 Smlouvy o Evropské unii ve spojení s článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie,“ napsala koncem září Evropská komise.

Rozhodnutí soudu má také zamezit jmenování nových soudců místo těch, kteří by měli odejít na základě kritizovaného zákona. Rovněž mají být zastavena opatření směřující ke jmenování nového prvního předsedy Nejvyššího soudu. Varšava má jednou za měsíc informovat Komisi o tom, jaká opatření přijala s cílem splnit požadavky tohoto předběžného opatření.

<https://euractiv.cz/section/vnitro-a-spravedlnost/news/soudni-dvur-vyhovel-komisi-polsko-musi-pozastavit-kritizovany-zakon-o-justici/>

<https://curia.europa.eu/jcms/upload/docs/application/pdf/2018-10/cp180159en.pdf>

EKONOMIKA A EURO

Itálii hrozí pokuta od EU pokud nezmění plány svého rozpočtu

Evropská komise 23. října odmítla plán italské vlády na podobu rozpočtu na rok 2019 a dala Římu tři týdny, aby předložil návrh nový. Itálie ale trvá na svém a rozpočet měnit nehodlá, jak vyplynulo z reakce Mattea Salviniho, předsedy vládní strany Liga.

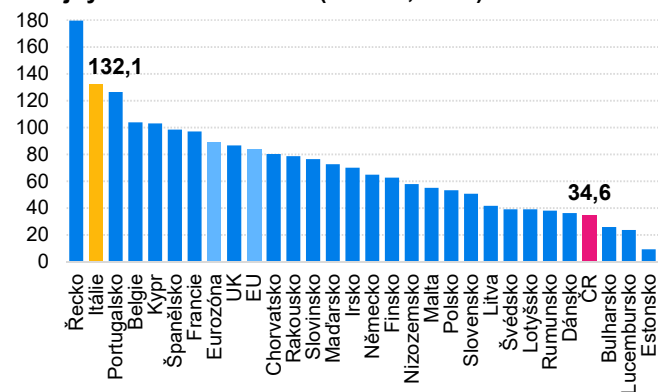
Odmítavý pohled Komise na plán rozpočtu se schodkem 2,4 % hrubého domácího produktu při vysokém zadlužení země nezměnilo podle něj ani vysvětlení italské vlády.

Je to poprvé v historii, kdy Komise při hodnocení rozpočtových plánů zemí eurozóny k podobnému kroku sáhla. Fiskální pravidla EU jí to umožňují od roku 2013. Komise má obavy především z výše schodku, úrovně dluhu v kombinaci s možnostmi růstu italského hospodářství.

Plánovaný rozpočet, kterým se koaliční vláda premiéra Giuseppe Conteho snaží plnit předvolební sliby, zahrnuje například zavedení základního příjmu pro chudé, snížení věku odchodu do důchodu nebo snížení daní a zavedení rovné daně ve výši 15 a 20 %. Snahou vlády je těmito opatřeními nastartovat hospodářský růst v zemi.

Rozpočtové plány Říma ale okamžitě po publikaci vyvolaly kritiku ze strany EU i obavy mezi investory. Zadlužení Itálie v současnosti přesahuje 130 % HDP. Pro každého občana této jihoevropské země tak představuje zátěž přibližně 37 tisíc eur. Náklady na obsluhu dluhu zhruba odpovídají výdajům země na školství.

Veřejný dluh v zemích EU (% HDP, 2017)

Zdroj: Eurostat

Dluh Itálie je po dluhu Řecka v eurozóně druhý nejvyšší a Moscovici jej označil za „nepřítele italské i evropské ekonomiky“. Jeho snížení musí být pro Itálii strategickou prioritou, což ale nyní odmítnutý návrh neukazuje.

Obavy kolem italského rozpočtu také oslabují evropské akcie. Prudký pokles zaznamenaly například akcie rakouského

dodavatele čipů AMS, jehož výhled na čtvrté čtvrtletí zaostal za očekáváním analytiků. Dolů zaměřily také akcie francouzského poskytovatele služeb v oblasti informačních technologií Atos, který snížil odhad letošního růstu tržeb.

<https://euractiv.cz/section/ekonomika/news/italie-musi-dotrech-tydnu-zmenit-plany-sveho-rozpocetu-jinak-rimu-hrozi-pokuta-od-eu/>

http://europa.eu/rapid/press-release_IP-18-6174_en.htm

Česká republika se rozhodla přistoupit k fiskálnímu paktu

Česká republika udělala další krok k ratifikaci fiskálního paktu Evropské unie, když poslanci **1. listopadu rozhodli o jeho přijetí.** Obsahem paktu je rámec pro rozpočtovou kázeň a koordinaci hospodářských politik členských států EU.

O ratifikaci paktu musí ještě rozhodnout Senát. Senátoři se v červenci rozhodli, že o ní budou jednat až poté, co o přistoupení rozhodne Sněmovna. Kromě Británie jsou Češi v EU jediní, kdo k ratifikaci fiskálního paktu dosud nepřistoupil.

Fiskální pakt je mezinárodní smlouva, kterou v roce 2012 podepsalo 25 členských států EU. Platí od 1. ledna 2013 a členské země EU mohou k paktu přistupovat kdykoliv.

Státy eurozóny a signatáři mimo eurozónu, kteří oznámili úmysl být ustanoveními vázáni, musí zavést do vnitrostátního práva pravidlo vyrovnaných rozpočtů vládního sektoru. Tím se rozumí roční saldo hospodaření vládního sektoru očištěné o vliv hospodářského cyklu a jednorázových a přechodných opatření (tzv. strukturální saldo) ne horší než minus 0,5 % HDP.

<https://euractiv.cz/section/cr-v-evropske-unii/news/poslanci-schvalili-pristoupeni-ceska-k-fiskalnimu-paktu-eu/>

<https://www.psp.cz/sqw/cms.sqw?z=11903>

ZAHRANIČNÍ OBCHOD

EU oficiálně podepsala obchodní dohodu se Singaporem

Zástupci Evropské unie a Singapuru oficiálně uzavřeli osmileté vyjednávání o vzájemné obchodní dohodě. K finálnímu podpisu došlo během summitu unijních a asijských států. Dohoda by měla vstoupit v platnost během první poloviny příštího roku.

Obchodní dohoda s tímto městským státem v jihovýchodní Asii je pro unijní obchod důležitá. **Jde o první bilaterální dohodu, kterou EU uzavřela se členem Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN).** Obchodní výměna se zbožím mezi EU a Singaporem dosahuje ročně více než 53 miliard eur, vzájemný obchod se službami pak dalších 44 miliard eur.

Události v EU

Zástupci EU a Singapuru oficiálně uzavřeli osmileté vyjednávání o vzájemné obchodní dohodě. - Rakouské předsednictví navrhlo členským zemím EU odložit konec povinného střídání standardního a letního času až na rok 2021. - V polovině října zveřejnila Evropská komise Education and Training Monitor, ve kterém hodnotí současnou situaci v českém vzdělávání.

V Singapuru rovněž sídlí přes 10 tisíc evropských firem. Zároveň se jedná o největšího příjemce evropských investic, které směřují do Asie.

V roce 2016 dosáhl objem bilaterálních investic 256 miliard eur. Singapur je tak pro Evropu důležitým a strategickým uzlem pro obchodování s celým tichomořským regionem, který na otevřený obchod sází.

Premiér Loong se během summitu nechal slyšet, že Singapur je připraven aplikovat vyjednaná pravidla ve stejné míře i na Británii. A to i po jejím vystoupení z EU.

<https://euractiv.cz/section/ekonomika/news/eu-podepsala-se-singapurem-obchodni-dohodu-je-to-dulezity-vzkaz-shoduji-se-politici/>

<http://ec.europa.eu/trade/policy/countries-and-regions/countries/singapore/>

OBČAN EU

Rakousko navrhuje ukončit střídání času v roce 2021

Rakouské předsednictví navrhlo členským zemím Evropské unie **odložit konec povinného střídání standardního a letního času až na rok 2021.**

Součástí prezentovaného návrhu rakouského předsednictví je také **vznik pozice koordinátora, který by včas zajistil dohodu mezi státy**, a pojistka, která by – pro případ, že dohoda nebude – zajistila, že Komise včas připraví alternativní řešení věci.

Oficiální dohodu o návrhu na unijní ministerské radě chce mít předsednictví i Komise v prosinci. Někteří účastníci schůzky zdůrazňovali, že je třeba také více času na veřejnou diskusi ve členských zemích.

<https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/news/konec-stridani-letniho-a-zimniho-casu-se-zatim-nekona-rakousko-navrhuje-rok-2021/>

OČIMA EVROPSKÉ KOMISE

Zpráva o stavu českého vzdělávání

V polovině října zveřejnila Evropská komise Education and Training Monitor, ve kterém hodnotí současnou situaci v českém vzdělávání. Ze srovnání s ostatními zeměmi vyplývá několik zajímavých skutečností:

- **České vzdělávání je poměrně levné.** Celkové roční výdaje na studenta v paritě kupní síly byly v roce 2015 třetí nejnižší v EU. To je dáno zejména nízkými platy učitelů, které i přes podstatná zvýšení v posledních letech zůstávají jen na 60 % platů jiných lidí s vysokoškolským vzděláním.

- **Česká učitelská populace stárne.** Podíl učitelů nad 50 let ve středním školství je mezi nejvyššími a nejrychleji rostoucími mezi zeměmi EU. V některých regionech a v některých předmětech začínají učitelé odborných předmětů citelně chybět. Oproti jiným zemím Česká republika neumožňuje získat potřebnou kvalifikaci jinak než absolvováním pedagogické fakulty. Kromě nízkých platů příchod nových učitelů odrazují nedostatečné kariérní vyhlídky, zanedbatelný platový postup, chybí mentorské programy pro začínající učitele.

- **Výrazně narůstají nerovnosti ve vzdělávání.** Rozdíly mezi výsledky žáků z různého socio-ekonomického prostředí jsou podle posledního testování PISA a PIRLS jedny z největších v EU. Zároveň poměrně rychle narůstá podíl mladých lidí, kteří končí jen se základním vzděláním. Tento podíl sice zůstává hluboko pod evropským průměrem (10,6 %), ale poskočil z 4,9 % v roce 2011 na 6,7 % 2017. Tyto trendy jsou varovným signálem, neboť v budoucnu by mohlo dojít k postupnému narůstání nerovností nejen ve vzdělávání, ale v celé společnosti.

- **České střední školství má poměrně velký podíl odborných škol** (73 % oproti 49 % v EU). Často citovaný nedostatek kvalifikovaných pracovníků tedy není dán nedostatkem odborných škol, ale spíše jejich kvalitou a zaměřením výuky.

- **Mezitřicetiletými je dnes již více než třetina vysokoškoláků.** Vysokoškolské vzdělání se vyplatí: vysokoškoláci mají o 6 procentních bodů vyšší míru zaměstnanosti a platy téměř dvojnásobné oproti středoškolákům.

Pozn. Letos Evropská komise České republice v oblasti vzdělávání doporučila, aby nerovnosti ve vzdělávání řešila posílením kvalitního inkluzivního vzdělávání a zlepšila postavení učitelů.

Pavína Žáková, Zastoupení Evropské komise v ČR

Nedílnou součástí evropské integrace je Jednotný vnitřní trh Evropské unie. Letos oslavil 25 let své existence a čítá na půl miliardy občanů a 24 milionů společností. K dokonalosti má však stále daleko a cest k jeho posílení je hned několik. Jednou z nich jsou investice, jejichž hodnoty jsou stále pod předkrizovou úrovní. Jaké investice by to měly být především?

Brusel Inside

JEDNOTNÝ TRH A INVESTICE V EVROPSKÉ UNII: VIZE A PERSPEKTIVY

Je těžko zpochybnitelná teze, že Jednotný vnitřní trh (JVT) představuje jádro a nerozdělitelný společný jmenovatel ekonomické integrace EU. JVT, jež letos funguje již 25 let, má stále daleko k ideálu své homogenity a tím i značný prostor ke zdokonalování. Na straně druhé by mělo být zabráněno jakékoliv snaze jej fragmentovat, drolit a oslabovat, a to do té míry, abychom ještě vůbec mohli o nějaké EU mluvit.

Cest k posilování JVT je několik. Jedna vede skrze investiční kanál. Tím dochází k aktivizaci té z ekonomických svobod, na nichž je JVT postaven, a jež se v daném případě týká volného pohybu kapitálu.

Veškeré relevantní makroekonomické charakteristiky ukazují, že ekonomika EU je již přesvědčivě nad předkrizovými hodnotami. S výjimkou investic. A nadto již od roku 2016 směřuje investiční trajektorie k opětovnému zpomalování. Řada členských států se ještě ani nestačila investičně vzpamatovat z krizového šoku, a další korekce dolů by byla na obzoru?

Post-krizové oživení i cílené úsilí o oživení investic počínaje rokem 2014 přineslo nicméně dílčí ovoce. Snaha o udržení tohoto trendu by však neměla polevovat. Nejen proto, že pro to existuje legitimní, přirozená potřeba, a též kvůli tomu, že silnější investiční aktivita napříč EU (a to zdaleka nejen v podobě národně alokovaných investic uzavřených v hranicích jednotlivých členských států bez synergických dopadů na ekonomiky jejich sousedů, ale ve stále větší míře též investic napříč hranicemi, posilujících vzájemnou propojenost a provázanost v rámci EU) může učinit JVT mnohem silnější, stabilnější a odolnější vnitřním i vnějším tlakům a rizikům.

Jaké jsou tedy aktuální trendy ve vývoji investic v EU a jakým překážkám čelí pozitivní investiční výhled do budoucna?

Trendy se zdají být charakterizovány faktem, že investice budoucnosti by měly naplňovat požadavek významného příspěvku k růstu produktivity, jež umožní rozšířit ekonomický potenciál EU (do té míry, že nebudeme téměř každý druhý rok podléhat steskům a obavám, že náš ekonomický vývoj hrozí přehřátím, překročením onoho potenciálu a řešením je další korekce). Dosáhnout takovou systémovou změnu, kdy růst investic není nutně spojen s potřebou obdobného růstu počtu pracovních sil, nýbrž s růstem personální kvality. To vyžaduje uskutečnění především mentálního zvratu, ne-li revoluce, podporované cílenými „měkkými“ projekty, připravujícími pracovníky příští profesní generace.

O jaký typ investic tedy především jde? Za prvé o infrastrukturu 2.0 (s cílem oprostít člověka od rutinní práce a umožnit

efektivní transfer zdrojů i výstupů; zahrnuje novou, i virtuální, mobilitu; Česká republika bohužel ještě nemá ani dostatečně dobudovanou svoji národní infrastrukturu 1.0); za druhé o start-ups (založené na aplikovaném výzkumu a vývoji a schopnosti zhodnotit a kapitalizovat myšlenky; předpokladem je tedy odpovídající kvalita vzdělávacího procesu v celém svém horizontu).

Jakým překážkám toto vše čelí? Potřebě odstranit zbytečnou byrokracii a předsudky (přenést se přes národní animozity, přestat bránit minulé pevnosti a zastavit snahu o vytváření segmentů trhu a oblastí postavených mimo JVT, tedy postavených zpět do sfér národních hájemství a zájmů). Potřebě vyvinout společné nástroje (prozatím krátkou, leč obecně pozitivní zkušenost ukázal EFSI, tedy Evropský fond pro strategické investice, jež by měl být do budoucna nahrazen robustnějším, koordinovanějším, všeobjímajícím Programem InvestEU).

Obecně celý budoucí Víceletý finanční rámec by měl být ještě více naočkován touto potřebou. Z pohledu České republiky by to například mělo znamenat to, že nebudeme tolik lpět na kohezi (pouze pokud nám bude v přibližování se této vize nápomocná; a naopak se budeme aktivně „bránit“ takové realizaci kohezních projektů, jež vedou k pasivnímu zahledění do nás samých a ulpívání v nebezpečné bublině stereotypu, že „Evropa“ nám ochotně zaplatí všechno, na co si ukážeme). Výše opsané není problémem koheze, ale vychýlenosti těch, kteří s kohezními nástroji pracují a ohýbají je proti jejich smyslu a až příliš očividně ve prospěch jich samých.

Hovoříme-li o nekončící potřebě udržitelných investic, nelze po zkušenosti s krizovou lekcí uzavřít otázkou: poučili jsme se z této krize a jsme vůči jejím důsledkům odolnější? Nepochybně jsme posílili rejstřík nástrojů směrem k větší disciplíně a odpovědnosti. Především soukromý sektor byl oddlužen a ten veřejný se alespoň dále flagrantně nezadlužuje.

Je to ale dost? Stačí to? Věřme, že ano. Potvrdit to, zda jsme se nepřipravovali na bitvu minulou, nýbrž na tu budoucí, nám však umožní až právě střet s onou budoucí bitvou a stav, v jakém se po jejím uplynutí budeme nacházet.

Petr Zahradník

S rostoucí hospodářskou úrovní České republiky bude alokace prostředků určených na kohezní politiku klesat. Na řadu tedy přicházejí finanční nástroje, se kterými bychom se měli naučit lépe pracovat. Jaké příležitosti přináší přechod od dotací k finančním nástrojům? To ve svém příspěvku přiblíží Petr Procházka z České bankovní asociace.

VÍCELETÝ FINANČNÍ RÁMEC EU 2021-2027 A „SMART“ PUBLIC INVESTMENT

Diskuse o podobě víceletého finančního rámce EU na léta 2021–2027 se dosud soustředila zejména na hlavní priority, na výraznou odlišnost struktury jeho kapitol ve srovnání se současným rámcem a na výši alokace pro Českou republiku. To, že alokace určená pro ČR bude v nové „sedmiletce“ nižší než v té stávající, je možné brát za výrazně dobrou zprávu o zvyšující se hospodářské úrovni země a podle mého názoru nejlepší zprávou bude, až se z čistého příjemce staneme čistým přispěvatelem rozpočtu EU. To, že souběžně s procesem „bohatnutí“ jednotlivých kohezních zemí dochází i ke změnám výdajových priorit společného rozpočtu, je v souvislosti s výzvami, kterým Unie čelí, nejenom přirozené, ale i potřebné.

Na druhou stranu kohezní země a v tom i ČR do budoucna čelí výzvě spočívající v propadu disponibilních zdrojů pro veřejné investice. Tuto výzvu je ale možné brát i jako velkou příležitost. Nejenom k přehodnocení priorit, ale i k zamyšlení nad způsobem a efektivností vynakládání peněz daňových poplatníků. Dotace využívat převážně v neziskových či charitativních projektech, pro které nelze využít tržní financování, a všude, kde je to možné naopak cílit na dosažení maximální páky při zapojení soukromého kapitálu. S trochou nadsázky lze říci, že by i veřejné investice měly být „smart“.

Už v programovém období 2014-2020 má být nejméně 10 % EU fondů použito ve formě tzv. finančních nástrojů, tedy návratného financování (v příštím období by jejich podíl měl vzrůst až na 50 %). Těch několik málo průkopníků mezi řídicími orgány (MPO, MŽP), které k využití finančních nástrojů přistoupilo, ale zvolilo přímé poskytování zvýhodněných úvěrů (obvykle s nulovou sazbou a odkladem splátek jistiny). Znamená to snad, že by se stát prostřednictvím svých specializovaných institucí měl pouštět do podnikání a snažit se – navíc v prostředí nízkých úrokových sazeb a přebytku likvidity – konkurovat trhu? V žádném případě!

Stát by trh neměl vytlačovat, ale naopak jej kultivovat a rozvíjet, maximálně ho citlivě doplňovat tam, kde prokazatelně existuje či hrozí tržní selhání. A tomu přizpůsobovat i volbu nástrojů: investovat do kapitálu začínajících inovativních firem jen

dočasně a jakmile se uchytí a začnou prosperovat, svůj podíl prodávat, organizovat úvěrové syndikáty u velkých projektů, na které vzhledem k velikosti a míře rizika nestačí jednotlivé banky samy, a především v daleko větší míře používat záruky, které soukromým bankám pomohou snížit riziko a úvěrovat tak i ty malé a střední podniky, které by na bankovní financování nedosáhly. Právě záruky se vzhledem k největšímu pákovému efektu (v průměru 1 koruna vynaložená státem na záruku přitáhne více než 7 korun bankovního úvěru) zdají být z dosud používaných nástrojů nejefektivnější.

Banky po celou dobu členství ČR v EU spolufinancují projekty dotované či zaručené z prostředků EU fondů a jsou připraveny tak činit i nadále. Přechod od dotací k finančním nástrojům, zejména pokud by byly použity ve formě garancí za komerčně poskytované úvěry, nabízí hned trojí příležitost:

1. Výrazně zrovnoměnit čerpání unijních prostředků kombinací jednoduššího nastavení kritérií způsobilosti ze strany řídicích orgánů a decentralizované analýzy rizik prováděné financujícími bankami. Jinak řečeno optimalizovat dělbu práce, při níž se každý stará o to, čemu rozumí nejlíp – stát o dodržování účelu financování, banky o minimalizaci rizik.
2. Podpořit širší spektrum malých a středních podniků, pro něž není bankovní financování bez zástav majetku dostupné, či zástavy používají na provozní úvěry a nezbyvají jim na financování rozvoje.
3. Podporou úvěrové emise ze strany státu snížit a produktivněji využít stále výrazný převis vkladů nad úvěry v portfoliu českých bank, který v současné době investují do relativně bezpečných aktiv typu státních cenných papírů.

První vlašťovkou letící správným směrem by se mohlo stát nedávné rozhodnutí MPO alokovat část prostředků programu Expanze do záručního tématu pro malé a střední podniky.

Přejme tomuto záměru úspěch, který z něj učiní příklad hodný následování!

Petr Procházka, Česká bankovní asociace

Česká republika je jednou ze světových automobilových velmocí. V roce 2017 jsme vyrobili nejvyšší počet motorových vozidel v historii a ve výrobě osobních automobilů na obyvatele zaujímáme 2. místo. Naši pozici, vývoji, trendům a výzvám, kterým automobilový průmysl čelí, jsme nyní věnovali hlavní téma.

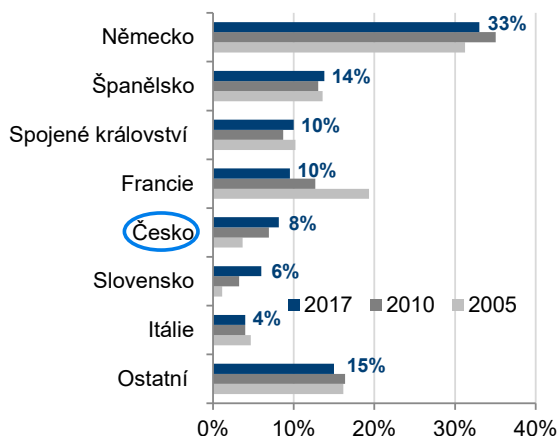
Hlavní téma

AUTOMOTIVE: STATE OF PLAY 2018

Českému automobilovému průmyslu se v roce 2017 velmi dařilo, zaznamenal nejvyšší počet vyrobených motorových vozidel (1,421 mil. kusů, z toho 1,414 mil. osobních aut) v historii. Pomohl tomu ekonomický růst nejen v ČR, ale i v celé Evropské unii, která je pro český automobilový průmysl největší obchodní partner. I čísla za prvních devět měsíců roku 2018 jsou slibná. Výroba osobních motorových vozidel (1,060 mil. kusů) vzrostla v tomto období o necelé procento oproti stejnému období předchozího roku. Proti dalšímu růstu však působí hned několik faktorů, nedostatek pracovních sil (míra nezaměstnanosti v Česku dosahuje nejnižších hodnot v EU a zároveň i v české historii, v září podle dat ČSÚ byla česká obecná míra nezaměstnanosti ve výši 2,2 %) a nižší tempo růstu české ekonomiky, která naráží na své produkční možnosti.

Počet vyrobených aut v členských státech je velmi rozdílný a mění se značně i v čase. Vývoj v produkci a i (zjednodušeně) určitý přesun výroby mezi státy lze vyzorovat například ve změně podílu produkce osobních automobilů na celku v členských státech Evropské unie. Navýšit své výrobní kapacity a dostat se tak mezi významné výrobce se podařilo České republice i Slovensku. V roce 2017 byl podíl vyprodukovaných osobních aut v ČR na celkovém počtu za EU 8 % u Slovenska 6 %. U tradičních automobilových velmocí docházelo spíše ke stagnaci nebo poklesu a to hlavně v případě Francie, kde mezi roky 2005 a 2017 klesl podíl osobních aut za EU z 19 % na 10 % (v roce 2005 byla produkce ve Francii 3,05 mil. osobních aut, v roce 2017 „jen“ 1,67 mil. osobních aut).

Podíl produkce osobních aut ve státech EU

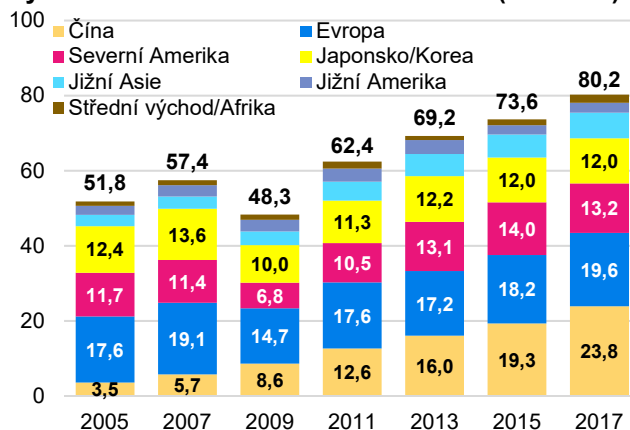

Zdroj: ACEA

Ve světě je největším výrobcem osobních automobilů Čína, v první desítku jsou i další asijské státy (například Japonsko,

Indie, Jižní Korea), z evropských zástupců třeba Německo či Španělsko. Celková světová výroba osobních automobilů se po propadu produkce v letech 2008 a 2009 způsobenou hospodářskou krizí dostala opět na růstovou trajektorii. Mezi roky 2016 a 2017 vzrostla výroba osobních automobilů o 2,4 % na 80,2 miliónů vozů.

Výroba osobních automobilů ve světě (v mil. ks)

Zdroj: ACEA

Zlepšená ekonomická situace ve světě se projevuje i ve zvýšené spotřebě, tedy i v rostoucích číslech prodeje aut. Nejrychleji rostou prodeje motorových vozidel v Asii, v roce 2017 se zde prodalo téměř 49 miliónů motorových vozidel. V Evropě došlo v důsledku hospodářské krize k poklesům prodeje osobních automobilů v letech 2007 až 2009.

V období 2009 až 2011 došlo k mírnému nárůstu a od roku 2011 prodej osobních automobilů v Evropě zaznamenal mírný pokles.

Růstovým byl až rok 2016, v roce 2017 došlo k významnému meziročnímu nárůstu prodeje motorových vozidel o více jak 3 milióny na 20,9 miliónů aut.

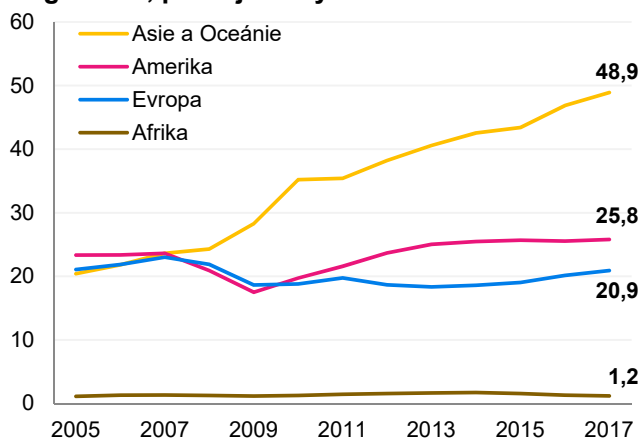
Velký potenciál růstu počtu aut je hlavně v rozvojových zemích. V západních státech počet motorových vozidel v provozu překračuje počet 500 na 1 000 obyvatel.

Největší počet celkově užívaných motorových vozidel na 1 000 obyvatel je mezi státy, které jsou největšími producenty motorových vozidel, v USA, kde na 1 000 obyvatel připadá téměř 818 vozidel. Druhou zemí je Kanada, kde je na 1 000 obyvatel téměř 640 vozidel.

Naopak v Indii připadá na tisíc obyvatel pouze 21,9 vozidel na 1 000 obyvatel, v Číně 118 vozidel na tisíc obyvatel. V České republice je na tisíc obyvatel podle údajů OICA v provozu zhruba 558 motorových vozidel.

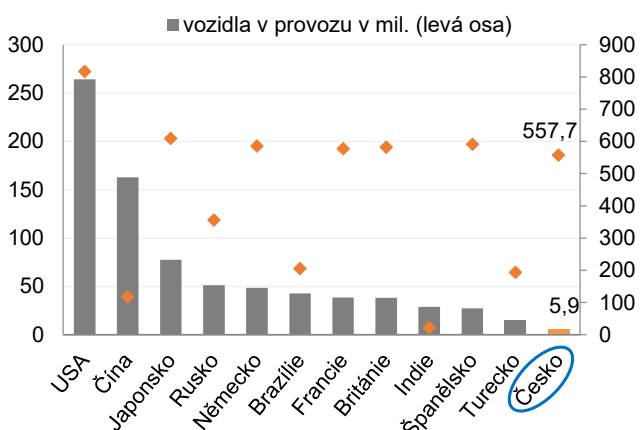

Registrace, prodeje nových motor. vozidel v mil.

Zdroj: OICA

Potenciál růstu počtu vozidel

Zdroj: OICA

Hospodářský růst a pozitivní vývoj na trhu práce, kdy klesala míra nezaměstnanosti v České republice až na nejnižší úroveň za celou EU, však zvýšil tlak na růst mezd. Nedostatek pracovních sil a potažmo tak i její zdražení může a vlastně by i měl být impulsem k většímu zavádění automatizace a robotizace, protože toto zvýšení mezd vedlo ke zmenšení pomyslného polštáře nízkých nákladů práce, který dosud pomáhal českým firmám vyrovnávat se se zahraniční konkurencí, ale taky kladl menší nároky na inovace a investice.

Tahounem inovací a zavádění prvků automatizace a robotizace je bezesporu automobilový průmysl, který se s roční výrobou motorových vozidel ve výši 1,4 mil. řadí na špičce světových výrobců. Samotný průmyslový charakter České republiky (Česko je 2. nejprůmyslovější zemí EU) předurčuje k využívání průmyslových robotů. V roce 2016 atakoval počet průmyslových robotů ve zpracovatelském průmyslu hranici 12 tisíc (z celkového počtu 13 049). Největším oddílem ve zpracovatelském průmyslu je právě automobilový průmysl, kde

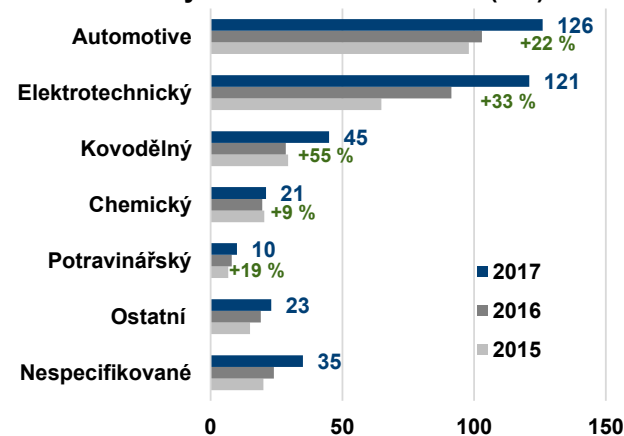
je zhruba 64 % užívaných průmyslových robotů (cca 59 % z celku). Nejvíce (necelých 4,5 tisíce) jich využívají podniky zabývající se výrobou dílů a příslušenství pro motorová vozidla (CZ-NACE 29.3). Po automobilovém průmyslu následují v robotizaci podniky vyrábějící chemické a plastové výrobky (1,9 tisíc průmyslových robotů) a dále kovozpracující firmy.

V roce 2017 bylo celosvětově instalováno 381 tisíc nových průmyslových robotů (30% meziroční nárůst), z toho celá třetina mířila do automobilového průmyslu. Nárůst nových robotů v tomto subodvětví dosáhl meziročně 22 %.

Pro rok 2018 se odhaduje nárůst nových robotů o 10 %. Zpomalení tempa růstu je dáno zpomalením zavádění nových robotů v Číně, které mezi roky 2016 a 2017 představovalo bezmála 60%.

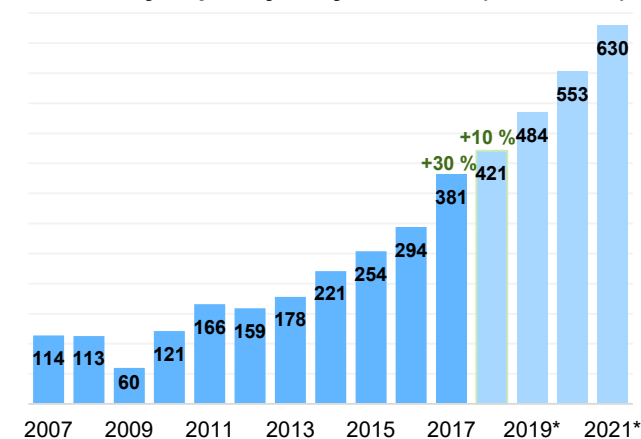
Pro letošní rok je odhadován růst nových průmyslových robotů v Číně „jen“ o zhruba 20 % i z důvodu protekcionistických tendencí a možné obchodní války mezi Spojenými státy americkými a Čínou.

Instalace nových robotů celosvětově (tis.)

Zdroj: IFR World Robotics 2018; data ke konci roku

Počet nových průmyslových robotů (svět; v tis.)

Zdroj: IFR World Robotics 2018; * 2018-2021 výhled

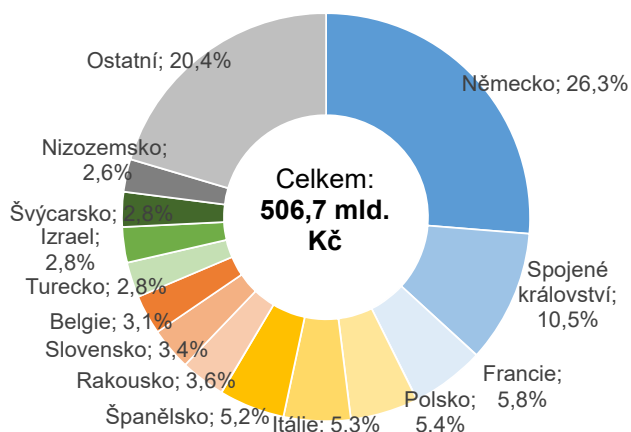

Hlavní téma

Masivní nárůst nových robotů v Číně ji pomohl k vyššímu zastoupení robotů ve zpracovatelském průmyslu, kde se v přepočtu na zaměstnance dostala hned za Česko. V tomto žebříčku dominuje Jižní Korea, Singapur a Německo. Dobrá zpráva je, že se Česku daří růst o něco rychleji než konkurenci a než byl světový průměr.

Vývoz motorových vozidel k dopravě osob z ČR roste od roku 2004 s menším zpomalením v období celosvětové hospodářské krize. V roce 2017 dosáhl v peněžním vyjádření 506,7 mld. Kč (58 % vývozu celého automobilového průmyslu). Výše dovozu je mnohem nižší a stabilnější, v roce 2017 činila 107,8 mld. Kč. Největším vývozním trhem vozidel k dopravě osob je Německo. V roce 2017 tam směřovalo 26,3 % celkového vývozu této kategorie. Následuje Spojené království (10,5 %), Francie (5,8 %) a Polsko (5,4 %). Naprostá většina exportu vozů k přepravě osob z ČR míří do států Evropské unie.

Vývoz motorových vozidel k dopravě osob z ČR v roce 2017 (v mld. Kč)

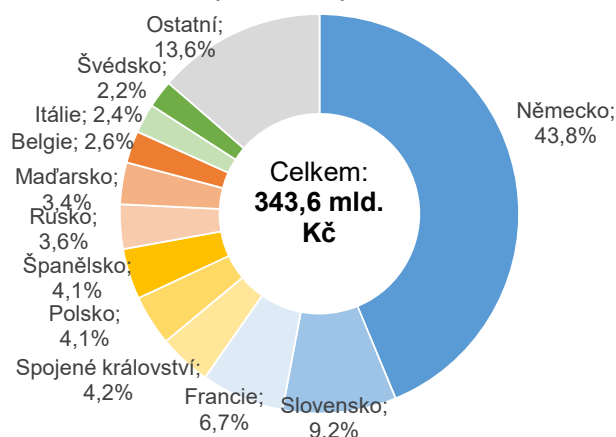
Zdroj: ČSÚ; Klasifikace zboží SITC 7812, 7821

Na růstu vývozu automobilového sektoru má velký podíl zvyšující se export dílů a příslušenství pro motorová vozidla. Ten v roce 2017 dosáhl výše 343,6 mld. Kč, což představovalo 39 % celkového vývozu automobilového sektoru z ČR. Od roku 2014 se zvyšuje i dovoz dílů a příslušenství motorových vozidel, které využívají k výrobě tuzemské podniky. Hodnota importu dílů a příslušenství v roce 2017 činila 238,7 mld. Kč. Na rozdíl od vývozu hotových aut směřovalo 44 % vývozu dílů a příslušenství do Německa. Následoval slovenský trh (9,2 %) a Francie (6,7 %). I v tomto případě hraje mezi vývozními destinacemi prim Evropská unie.

Velká závislost automobilového průmyslu na exportu a to hlavně do zemí Evropské unie, může přinášet velké problémy, pokud by v eurozóně či v dalších státech EU došlo k recesi. Velkou neznámou je, jakým způsobem se bude vyvíjet jednání o brexitu (kam směřuje 10,5 % exportu motorových vozidel určených k dopravě osob), či problémy v jedné

z největších ekonomik světa – Itálie - mohou taky negativně ovlivnit trhy a spotřebitelskou důvěru. Momentálně se řeší i protekcionistické tendence, Spojené státy hrozily zaváděním cel na automobily dovážené z EU. Americká administrativa stále zkoumá, zdali je toto zavedení cel na dovoz evropských automobilů do USA otázkou národní bezpečnosti. To zvyšuje nejen nejistotu na trzích, ale především představuje riziko pro evropský autoprávní průmysl, který by čelil nižší poptávce. Problém by to byl zvláště nyní, kdy evropská ekonomika zpomaluje svou výkonnost.

Vývoz dílů a příslušenství motorových vozidel z ČR v roce 2017 (v mld. Kč)

Zdroj: ČSÚ; Klasifikace zboží SITC 7812, 7821

Přímý vývoz z ČR do USA

ČR sice do USA automobily příliš nevyváží, ale české firmy jsou významným dodavatelem autodílů pro německé (či jiné) automobilky a české součástky jsou tak součástí vývozu jiných zemí. Vývoz z ČR do USA má na našem celkovém zahraničním obchodu relativně malou váhu, když z celkového objemu českých vývozu směřuje do USA jen zhruba 2,1 %. A z toho tvoří automobily jen malý zlomek.

Podíl vývozu automobilů z ČR do USA na celkových českých vývozech tvoří téměř zanedbatelných 0,1 % (drtivá většina z toho je ve formě mezipotřeby, když ČR do USA hotová auta příliš nevyváží). Celkový objem vývozu automobilů (včetně mezipotřeby) z ČR do USA je zhruba 169 miliónů USD. Pokles poptávky o 10 či 25 % by implikoval při kurzu 22 Kč/USD pokles vývozu o zhruba 0,37 či 0,93 mld Kč.

Čistý dopad je ale výrazně menší, protože je nutné data očistit o dovozní náročnost vývozu. V ČR je dovozní náročná výroba automobilů dle našich odhadů zhruba 57 %. Jinými slovy pro výrobu českých automobilů v hodnotě 100 Kč byly předtím dovezeny různé komponenty a součástky (tzv. mezipotřeba) v hodnotě 57 Kč. Z těchto zhruba 57 Kč pochází 21 Kč z Německa, 3,9 Kč ze Slovenska atd.

Hlavní téma

Tato čísla jsou zachycena v následující tabulce, která navíc porovnává situaci v ČR a v Německu.

	Celkem	z toho			
		CZE	GER	SVK	POL
ČR	57,3	-	21	3,9	6,8
Německo	32,9	2,5	-	1	2,6

Zdroj: *World input output tables, Česká spořitelna*

Pokud bychom výše uvedená čísla očistili právě o dovozní náročnost, čistý dopad na české vývozy by byl ve výši zhruba 0,16 mld Kč v případě 10% poklesu poptávky z USA a 0,40 mld Kč v případě 25% poklesu poptávky, což je z pohledu celkového ekonomického vývoje v ČR zanedbatelné.

Nepřímý vývoz z ČR do USA (přes země EU)

Možné zavedení amerických cel na automobily by dopadlo daleko výrazněji na Německo, když podíl vývozu aut z Německa do USA na celkových německých vývozech je zhruba 2,1 % (v porovnání s 0,1 % v případě ČR), a to navíc při mnohonásobně větším objemu. Narozdíl od ČR Německo vyváží do USA především hotová auta a jen menší část jeho exportů v tomto sektoru tvoří mezispotřeba.

Celkový vývoz automobilů z Německa do USA je zhruba 30,1 mld USD. Ačkoliv má Německo relativně nízkou dovozní náročnost výroby aut (32,9 %), kvůli silné vazbě české ekonomiky na Německo používá německý automobilový průmysl část dovozů mezispotřeby z ČR (2,5% dovozní náročnost). Při vysokém objemu německých vývozu do USA se tak vliv na českou ekonomiku začíná zvyšovat. Při poklesu poptávky o 10 % či 25 % by tak negativní vliv na českou ekonomiku přes nižší vývoz mezispotřeby z ČR do Německa byl dalších 1,6 mld Kč či 4,1 mld Kč.

Podobně jako u Německa by byl vývoz aut negativně ovlivněn i u dalších zemí EU, kam opět ČR vyváží mezispotřebu. V porovnání s Německem by ale dopady na ČR byly již podstatně menší, a to především kvůli nižším objemům vývozu aut z těchto zemí do USA. Například Slovensko vyváží do USA auta za zhruba 1,6 mld USD, což je zhruba 10x více než ČR. Dovozní náročnost slovenských exportů aut vzhledem k mezispotřebě z ČR dosahuje zhruba 10,7 %, což při poklesu vývozu o 10 % a 25 % znamená dopad na ČR ve výši zhruba 0,38 a 0,96 mld Kč. Celkový negativní dopad plynoucí z poklesu vývozu aut do USA ze zemí uvedených v následující tabulce (kromě Německa) činí při 10% šoku zhruba 0,71 mld Kč a při 25% šoku zhruba 1,78 mld Kč.

Celkový primární dopad zavedení celních tarifů na dovoz aut do USA by tak při 10% poklesu poptávky byl zhruba 2,5 mld Kč a při 25% poklesu poptávky po autech z USA zhruba 6,3 mld Kč. To v případě nižší celní sazby je zhruba 0,05 % HDP a u

vyšší celní sazby 0,13 % HDP. To ale stále není celkové číslo, pokud by ekonomický vývoj v ČR -byl negativně ovlivněn sekundárními dopady.

	vývoz aut do USA	dovozní náročnost výroby aut	z toho	
			GER	CZE
	mld. USD	%		
Německo	30,1	32,9	-	2,5
Slovensko	1,6	67,3	16,8	10,7
Polsko	0,3	47,5	18,3	2,2
Maďarsko	0,7	70,0	28,4	3,5
Francie	0,6	44,1	9,8	1,0
Itálie	5,6	29,6	7,1	0,4
Rakousko	0,8	54,4	26,2	2,5
UK	9,5	38,0	8,1	0,6
Španělsko	1,0	52,7	10,5	1,4

Zdroj: *Comtrade, World in-out-output tables, Česká spořitelna*

Druhotné dopady pro českou ekonomiku

Dalším důležitým faktorem by byl negativní dopad na německou ekonomiku, která je z pohledu českých exportů klíčová. Jak bylo uvedeno výše, Německo vyváží do USA automobily za zhruba 30 mld USD, což je výrazný objem, a případný pokles vývozu o 10 % či 25 % by tak po zohlednění dovozní náročnosti německého autoprůmyslu znamenal čistý negativní vliv pro německou ekonomiku zhruba 2,2 mld USD či 5,6 mld USD v případě nižší poptávky o 10 % a 5,6 mld USD v případě 25 %.

Tyto dopady by se následně promítly do poklesu domácí poptávky v Německu, který by negativně ovlivnil objem vývozu z ČR do Německa. Zde by již ale nešlo jen o automobily, ale i o další odvětví.

Zavedení cel na dovoz aut do USA by se také projevilo ve zhoršení sentimentu firem, což by bylo následováno jejich nižší ochotou investovat. Tento vliv by byl tím vyšší, čím horší by byl výhled firem do budoucna. Celkový dopad zhoršení sentimentu na vývoj českých investic odhadujeme na zhruba 2,7 mld Kč při 10% poklesu poptávky z autech z USA a 6,9 mld Kč při poklesu o 25 %.

Z výše uvedených čísel plyne, že ačkoliv by dopady byly relativně významné, česká ekonomika by tento šok bez problémů ustála. Pokud by případné zavedení cel nevyvolalo obchodní válku, byl by v případě 10% poklesu poptávky důsledkem nižší růst HDP o zhruba 0,2-0,3 procentního bodu. Pokud by poptávka poklesla o 25 %, česká ekonomika by rostla pomaleji o zhruba 0,6-0,7 procentního bodu.

Ekonomické a strategické analýzy ČS

Jednou z nezpochybnitelných výhod členství v Evropské unii je přístup k jejímu jednotnému trhu, díky kterému mohou občané Unie cestovat, pracovat, studovat či nakupovat zboží mimo území svého státu. Evropská komise chce, aby jednotný trh správně fungoval, spotřebitelům byla poskytnuta náležitá ochrana a podniky dokázaly využít jeho výhod.

EU Seriál

JEDNOTNÝ TRH PO ROCE 2020

Díky přístupu na jednotný evropský trh mohou občané členských zemí Evropské unie, pracovat, studovat i nakupovat mimo svou zemi. Je však potřeba zajistit, aby byli spotřebitelé náležitě chráněni a podniky dokázaly využívat jeho výhod.

Pro účely posílení fungování Jednotného vnitřního trhu Evropské unie Komise navrhla v rámci víceletého finančního rámce pro období 2021-2027 nový program.

Částka, kterou na něj Komise navrhuje alokovat činí 4 miliardy eur a má podporovat následující oblasti:

Ochrana spotřebitele: Zaručení vymáhání práv spotřebitelů, zajištění vysoké úrovně jejich ochrany a bezpečnosti výrobků. Program má také pomáhat s případnými problémy při nakupování na internetu. Dále se chce Komise v této oblasti zaměřit na to, aby spotřebitelé znali pravidla a úřady účinně a rychleji komunikovaly.

Konkurenceschopnost firem: Komise chce navázat na podporu malých a středních podniků, která nyní probíhá skrze program COSME a posílit ji. Podpora sprostřednictvím fondu InvestEU (granty, úvěrové záruky) a usnadnění přístupu na trh.

Podpora zdraví lidí, zvířat i rostlin: Podpora bezpečné produkce potravin a zlepšení životních podmínek zvířat. Dále by měl být skrze program podpořen přístup na trh pro producenty potravin z EU či vývoz do třetích zemí.

Prosazování vysokých standardů: Posílení spolupráce mezi členskými státy a Komisí a zajištění dodržování pravidel. Program má také podpořit vývoj aktuálních standardů, které obtoží v budoucnu.

Spravedlivá hospodářská soutěž: Vylepšení nástrojů informačních technologií a zajištění účinného vymáhání

pravidel hospodářské soutěže v digitální ekonomice. Provádění a prosazování současných pravidel a jejich další rozvoj v oblastech, jako je právo společností a smluvní právo, opatření proti praní peněz a volný pohyb kapitálu

Kvalitní evropské statistiky: Poskytnutí finančních prostředků statistickým úřadům členských zemí EU na vytváření a rozšiřování statistických výstupů. Konkrétně by měla být posílena spolupráce mezi Eurostatem a národními statistickými úřady.

Ke splnění těchto cílů přispějí také 2 miliardy eur, které budou alokovány z fondu InvestEU.

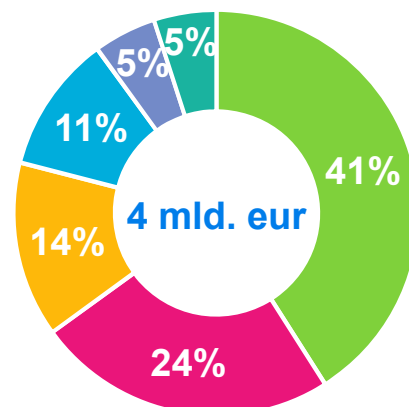
Letos oslavil jednotný trh EU 25 let svého fungování. Čeho bylo dosaženo?

Zdroj: Evropská komise

Rozpočet programu pro jednotný trh a předběžné rozdělení prostředků pro období 2021-2027

- Zdravotnictví
- Konkurenceschopnost malých a středních podniků
- Statistiky
- Vnitřní trh
- Vytváření norem
- Spotřebitelé

Zdroj: Evropská komise

Statistické okénko

Statistické okénko zobrazuje vybrané ekonomické ukazatele všech 28 členských zemí Evropské unie. Zahrnují srovnatelná data z oblasti trhu práce, či cenové charakteristiky (ceny elektřiny uvedeny pro 1000-2500 kWh). Pro srovnání jsou v tabulce i stejné ukazatele za celou EU. Zdrojem dat je Eurostat, Evropská centrální banka a AMECO.

Klíčové ekonomické ukazatele

v %	Meziroční inflace				Míra nezaměstnanosti				Náklady práce k ø EU			
	VI-18	VII-18	VIII-18	IX-18	4Q-17	1Q-18	2Q-18	3Q-18	2014	2015	2016	2017
Belgie	2,6	2,7	2,6	2,8	6,4	6,1	6,3	6,5	143,9	141,1	138,9	137,1
Německo	2,1	2,1	1,9	2,2	3,6	3,5	3,4	3,4	121,4	122,1	123,3	123,6
Estonsko	3,9	3,3	3,5	3,5	5,5	6,1	5,1	n/a	42,8	43,8	45,4	47,7
Irsko	0,7	1,0	0,9	1,2	6,4	5,8	5,8	5,6	114,7	113,3	113,5	113,1
Řecko	1,0	0,8	0,9	1,1	21,0	20,5	19,5	n/a	62,8	59,7	58,0	58,0
Španělsko	2,3	2,3	2,2	2,3	16,5	16,2	15,4	15,0	85,9	84,3	83,1	81,7
Francie	2,3	2,6	2,6	2,5	9,1	9,2	9,1	9,3	128,8	127,5	127,3	125,9
Itálie	1,4	1,9	1,6	1,5	11,0	10,9	10,6	n/a	104,6	101,9	99,6	98,3
Kypr	1,7	1,4	1,7	1,7	10,3	9,4	8,1	n/a	66,1	64,3	63,9	62,9
Lotyšsko	2,7	2,7	2,8	3,3	8,3	7,8	7,7	n/a	29,3	30,7	32,3	33,5
Litva	2,6	2,3	1,8	2,4	6,8	6,4	5,9	6,2	27,1	28,0	29,8	31,9
Lucembursko	2,4	2,5	2,4	2,7	5,4	5,3	5,2	5,1	147,7	145,4	144,6	144,1
Malta	2,0	2,1	2,4	2,5	4,0	3,9	3,8	3,9	59,9	62,1	60,3	60,1
Nizozemsko	1,7	1,9	1,9	1,6	4,4	4,1	3,9	3,8	135,6	132,7	131,0	130,7
Rakousko	2,3	2,3	2,3	2,1	5,4	5,0	4,7	n/a	127,4	128,8	128,1	128,3
Portugalsko	2,0	2,2	1,3	1,8	8,1	7,6	7,0	6,9	50,5	50,4	50,3	50,2
Slovinsko	2,3	2,1	2,0	2,2	5,8	5,6	5,3	5,2	61,7	61,3	61,4	63,2
Slovensko	2,9	2,6	2,9	2,7	7,6	7,2	6,8	6,6	39,8	40,3	40,9	42,5
Finsko	1,2	1,4	1,4	1,4	8,3	8,0	7,6	7,4	125,9	125,1	123,7	119,7
Bulharsko	3,0	3,6	3,7	3,6	5,8	5,5	5,3	5,3	15,4	16,1	17,0	18,6
ČR	2,4	2,2	2,4	2,1	2,4	2,3	2,3	2,3	42,9	43,8	44,0	46,4
Dánsko	1,1	0,9	0,8	0,5	5,4	5,0	5,1	4,9	158,3	157,8	158,0	156,8
Chorvatsko	2,2	2,2	2,1	1,6	10,0	9,3	8,8	8,4	38,9	38,8	39,7	40,7
Maďarsko	3,2	3,4	3,4	3,7	3,9	3,7	3,7	n/a	34,7	35,2	36,3	38,7
Polsko	1,4	1,4	1,4	1,5	4,5	4,0	3,7	3,5	33,0	33,5	34,4	35,8
Rumunsko	4,7	4,3	4,7	4,7	4,7	4,5	4,2	4,2	20,2	20,7	22,5	25,1
Švédsko	2,1	2,2	2,1	2,5	6,5	6,2	6,3	6,5	165,8	167,0	170,4	169,3
UK	2,4	2,5	2,7	n/a	4,3	4,2	4,0	n/a	111,6	114,0	114,0	114,4
EU	2,1	2,2	2,2	2,2	7,3	7,1	6,9	6,8	100,0	100,0	100,0	100,0

v %	Produktivita k ø ČR				RPSN spotřebitelských úvěrů				Ceny elektřiny k ø EU			
	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017	2014	2015	2016	2017
Belgie	281	269	265	252	5,9	5,6	4,6	4,5	99,0	105,1	131,0	140,1
Německo	224	217	214	203	6,6	6,3	6,1	5,8	145,3	141,2	145,2	147,8
Estonsko	102	97	97	97	33,1	21,3	18,1	18,3	60,7	58,7	55,5	56,5
Irsko	326	404	399	380	8,0	8,3	8,0	7,0	139,6	135,6	128,6	131,9
Řecko	144	133	126	118	9,6	9,0	9,5	9,8	77,6	79,5	76,1	78,9
Španělsko	187	178	174	164	9,6	9,1	8,4	8,6	120,2	122,5	120,9	121,9
Francie	251	242	236	222	5,9	4,9	4,4	4,1	82,5	82,6	83,0	85,6
Itálie	221	211	205	192	9,0	8,4	8,2	8,3	94,7	92,7	96,2	96,7
Kypr	157	147	141	133	6,2	5,2	4,7	4,5	104,2	82,9	69,3	82,1
Lotyšsko	87	83	82	81	27,5	26,1	24,6	21,7	55,1	72,5	72,9	72,0
Litva	90	86	84	84	23,4	16,3	15,0	14,1	60,5	55,9	54,0	49,5
Lucembursko	678	653	628	601	4,1	3,5	2,7	2,4	85,2	84,6	82,1	82,9
Malta	146	145	145	139	5,0	5,3	5,1	5,4	70,1	63,4	63,6	65,9
Nizozemsko	251	242	238	226	n/a	n/a	n/a	n/a	55,1	64,0	50,0	46,4
Rakousko	259	252	246	236	6,9	6,9	7,0	6,8	104,6	105,9	109,2	104,7
Portugalsko	124	120	117	110	10,8	9,8	9,3	9,2	107,8	108,9	111,8	108,6
Slovinsko	130	127	124	119	8,3	7,6	7,4	7,6	87,3	84,8	88,0	86,4
Slovensko	105	100	97	93	13,7	12,1	11,0	9,5	76,9	76,8	74,7	74,3
Finsko	266	257	254	244	6,2	6,0	6,1	5,9	90,4	88,5	90,8	95,6
Bulharsko	40	40	41	40	12,6	11,7	11,1	10,3	39,1	42,1	42,3	42,8
ČR	100	100	100	100	15,0	13,4	11,3	9,9	82,7	81,1	83,3	85,4
Dánsko	313	299	289	275	9,5	8,4	8,3	8,5	149,3	146,6	147,9	143,7
Chorvatsko	89	85	85	82	8,4	8,6	8,2	8,3	64,3	62,5	63,2	57,9
Maďarsko	84	81	77	76	20,5	17,7	14,4	13,6	54,9	51,8	51,4	51,6
Polsko	84	82	78	78	19,3	15,6	15,2	14,4	66,7	66,8	62,9	70,1
Rumunsko	56	57	59	57	11,8	10,4	10,2	10,4	58,8	58,8	56,2	55,4
Švédsko	295	287	282	269	4,9	4,2	4,0	3,9	97,8	91,4	95,9	97,3
UK	241	255	223	199	n/a	n/a	n/a	n/a	98,0	105,1	96,1	89,6
EU	201	198	190	179	n/a	n/a	n/a	n/a	100,0	100,0	100,0	100,0

Tato publikace je považována za doplňkový zdroj informací našim klientům i nejširší veřejnosti. Na informace uvedené v ní nelze pohlížet tak, jako by šlo o údaje nezvratné a nezměnitelné. Publikace je založena na nejlepších informačních zdrojích dostupných v době tisku. Použité informační zdroje jsou všeobecně považované za spolehlivé, avšak Česká spořitelna, a.s. ani její pobočky či zaměstnanci neručí za správnost a úplnost informací. Autoři považují za slušnost, že při použití jakékoliv části tohoto dokumentu, bude uživatelem tento zdroj uveden.

Některé obrázky použité v této publikaci pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, www.nordicfactory.com a www.thinkstockphotos.com.

Vydáváno pod evidenčním číslem Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 16338, ISSN on-line: 1801-5042, ISSN tisk: 1801-5034.

